

Helder & Brutaal

Door Kathy Decoene en Wouter Geldhof, Geldhof-Decoene Architecten

GEGEVENS ARCHITECT

Kathy Decoene en Wouter Geldhof, Geldhof-Decoene Architecten
 Zeelaan 174, 8670 Koksijde
 058 52 04 36
 wouter@geldhofdecoene.be
 www.geldhofdecoene.be

Budget: € 200.000

Bouwjaar: 2014
 Bouwmethode: traditioneel metselwerk in betonsteen
 Type woning: open
 Oppervlakte van het perceel: 400 m²
 Woonoppervlakte: 130 m²
 Buitenschrijnwerk en beglazing: aluminium, glas 1.0
 Verwarming: hoogrendementsgaswandketel, vloerverwarming
 Ventilatie: systeem D met warmterecuperatie
 Isolatie: pur
 E-peil: E 68 (zonder luchtdichtheidstest)
 K-peil: K 35

De bouwheer van dit project had zijn oog laten vallen op een klein trapeziumvormig perceel met een glooiing, een deel van een grotere tuin waarvan het zou worden afgesplitst. Hij klopte met een schets ervan aan bij Geldhof-DeCoene Architecten en vroeg hun of ze daar een woning zouden kunnen realiseren met drie slaapkamers. Ze beslisten om het perceel samen te gaan bekijken. Terwijl ze onderweg de omliggende woningen bespraken, bleek al snel dat de bouwheer de voorkeur had voor een onderhoudsvriendelijke woning in een 'brutalistische' stijl met een minimum aan zichtbare afwerkingsmaterialen. Een embryonale schets op basis van zijn wensen overtuigde hem ervan om het perceel te kopen.

WAAR LAG DE GROOTSTE UITDAGING IN DIT PROJECT?

De beperkte vloeroppervlakte dienden we te compenseren met ruimtelijke ervaring in de vorm van doorzichten en onverwachte openingen. Het aantal 'verloren' vierkante meters voor circulatie en onbenutte restruimte dienden we te minimaliseren, met als meest extreme gevolg het schrappen van de inkom. Dit ving we op met de indeling van de leefruimtes en de bureauimte. Door deuren weg te laten lijkt elke ruimte groter, alsof ze doorloopt in de volgende. Dit project toont aan dat je niet moet inboeten op ruimtelijkheid en kwaliteit als je compact bouwt. Het bundelt de essentie van wonen.

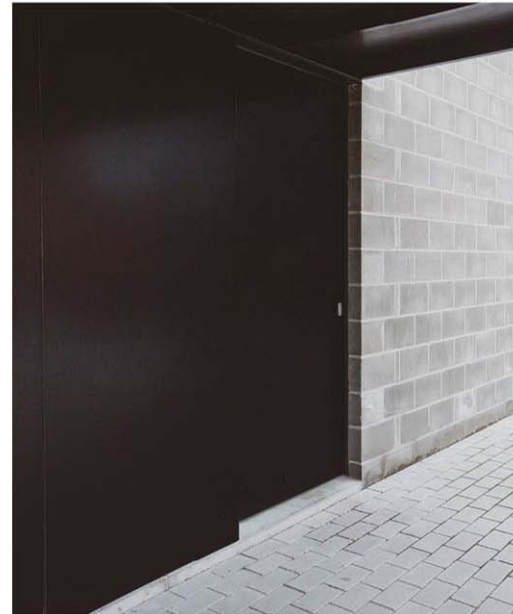
Doordat de betonnen ruwbouwsteen ook afwerk materiaal voor binnen is, moesten we tijdens de ontwerpfase al rekening houden met de integratie van de technieken.

HET UITGANGSPUNT WAS DUS EEN NIET-ALLEDAAGS TERREIN.

Het stuk grond behoorde vroeger tot de tuin van de burens. Het lag aan de rand van de duinen, was trapeziumvormig met een glooiing en telde nauwelijks 400 vierkante meter. Het reliëf leidde in het ontwerp naar een zitput en een eetruimte en keuken op een iets hoger vloerniveau. De relatie met de omgeving met zijn verscheidenheid aan gebouwen werd op de benedenverdieping beperkt tot twee grote ramen. Het grote schuifraam in de zuidelijke gevel glijdt over de hele breedte van de eetruimte open. Een smal en langwerpig raam in de voorgevel zorgt voor licht vanuit de keuken en biedt een uitzicht op de straat. Op de verdieping kun je vanuit een raam in de slaapkamer van de ouders je blik laten dwalen over het prachtige aanpalende duinengebied.

WAAROM KOOS JE VOOR EEN TRADITIONELE BOUWMETHODE IN BETONSTEEN?

Naast de sfeer die wij samen met de bouwheer beoogden, verplichtte ook het budget ons ertoe terug te grijpen naar een traditionele bouwwijze. Dit was veeleer een principe, een denkwijze, dan een verwijzing naar een materiaal of bouwproduct. We wilden een ruwbouw die achteraf niet meer gemanipuleerd diende te worden voor karakter of uitstraling. Tijdens alle bouwfasen wogen we elke beslissing af tegen dit principe, wat een doorgedreven ontwerp- en bouwdiscipline vroeg van architect, opdrachtgever en aannemer. Meer dan anders is deze woning het resultaat van minutieus uitgevoerd teamwerk. Doordat de ruwbouwsteen ook afwerk materiaal voor binnen is, moesten we tijdens de ontwerpfase al rekening houden met de integratie van de technieken en bijzondere aandacht besteden aan de kleur en de textuur van de steen. Dat werd een steen met een lichtbruine schijn die zacht en glad aanvoelt. De woning heeft door de beperkte materialisatie (betonsteen, aluminium, witte PU-gietvloer, fullcolour-HPL-keuken en -badkamer) een back to the seventies uitstraling met 'neobrutalistische' inslag. Die staat in contrast met het heldere woonconcept, de openheid van het plan, het licht en de ruimte.

JE BEKLEMT OOK GRAAG DE ROL VAN DE ANDERE BETROKKEN PARTIJEN.

We hechten veel belang aan het samen bouwen aan hedendaagse duurzame projecten, die het resultaat zijn van de goede samenwerking en verstandhouding tussen vele mensen. De architect is niet de enige bepalende factor, hij hangt mee af van een kritische opdrachtgever en goede vakmannen die meegaan in het verhaal en de beoogde sfeer. We streven naar een duurzaam project in een hedendaagse vormgeving met de integrale vereniging van eisen, context, kwaliteit, budget en planning. Dat realiseren we met een voortdurend kritische houding ten aanzien van het ontwerp, dat steeds groeit vanuit een unieke vraag die een uniek antwoord verdient.

HOE HEB JE BINNENIN HET BEPERKTE AANTAL VIERKANTE METERS OPGEVANGEN?

Op de benedenverdieping is de woning heel open: er is slechts één deur, aan het toilet. Je komt bij afwezigheid van een inkom onmiddellijk binnen in de leefruimte, die wel is ingedeeld door wanden en niveaoverschillen. Die inkomzone heeft een vide waarlangs het daglicht tot diep in de woning valt. De open trap in zichtbaar prefabbeton is in de leefruimte geplaatst. Door ruimtes te laten doorlopen achter wanden zonder deur lijken ze groter. Vergelijk het met de illusie van ruimte in de etsen van Piranesi, waarbij licht vanachter een zuil of wand komt en de verwachting schept van een ruimte daarachter. Dit principe komt ook terug in de badkamer op de bovenverdieping, waar de wand van het bad de technische ruimte verbergt. Door geen deur te voorzien tussen badkamer en stookruimte oogt ze ruimer. De douche – met wanden in hetzelfde materiaal als de witte PU-vloer – en het toilet zijn omwille van hetzelfde effect achter een muur geplaatst die niet tot het plafond reikt.

OOK DE KEUKEN KREEG GEEN DUIDELIJKE AFSCHEIDING MEE VAN DE ANDERE RUIIMTES.

Ze maakt integraal deel uit van de leefruimte en loopt zelfs door in de berging. We koppelden de kook- aan de woonfuncties. De ingebouwde kastenwand – met alle nutsvoorzieningen – is zeer eenvoudig uitgewerkt en meteen doorgetrokken naar de berging. Dat creëert rust en maakt extra losstaande bergkasten overbodig. De tabletten in keuken en badkamer zijn net als de slaapkamerkasten en het bureau meubel van kunststof met versterkte vezels. We gebruikten dus hetzelfde materiaal in de hele woning met het oog op rust en eenvoud, net als bij de ruwbouw en de verlichting. Daar opteerden we consequent voor eenvoudige en budgetvriendelijke industriële tl-armaturen, die het 'brutalistische' karakter van de woning versterken. Het geheel heeft dus ook een minimalistisch kleurenpalet van zwart, wit en grijs. Het design-meubilair van de bouwheer werd geïntegreerd in het ontwerp en zorgt voor de accenten.

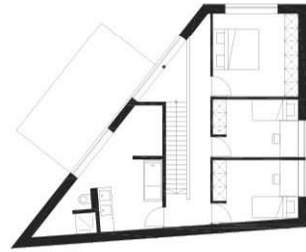

WAS DUURZAAMHEID OOK EEN ITEM BIJ DE MATERIAALKEUZES?

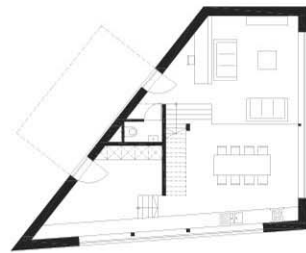
Duurzaam en energiezuinig bouwen is een uitgangspunt in al onze projecten. Met een bijzonder compact en energievriendelijk volume met extra aandacht voor cruciale aspecten als oriëntatie, luchtdichtheid en isolatie beperken we de energievraag. Het strikte budget vroeg ook hier dat we streefden naar de essentie. Verwarmen gebeurt met een hoogrendementsgaswandketel die de vloerverwarming bedient en zorgt voor sanitair warm water. Ventileren doen we met een systeem D met warmterecuperatie. De centrale plaatsing van het systeem zorgt voor een beperkt aantal lopende meters kanalen. Op die manier kunnen we de kostprijs bij installatie en later onderhoud lager houden. Door de keuken, badkamer en stookruimte bij elkaar te plaatsen worden de warmteverliezen via de leidingen beperkt. Het gebruik van betonsteen als afgewerkt product resulteert in een absorberende massa die voor thermisch en akoestisch comfort zorgt. Het zijn eerder logische ontwerpbeslissingen dan technische snufjes die dit project duurzaam maken.

HOE ONTWERP JE EEN DUURZAME WONING DIE NIET DUUR IS?

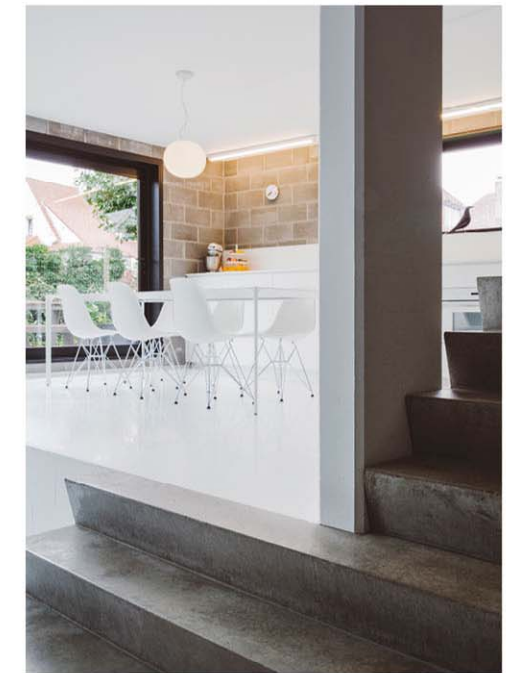
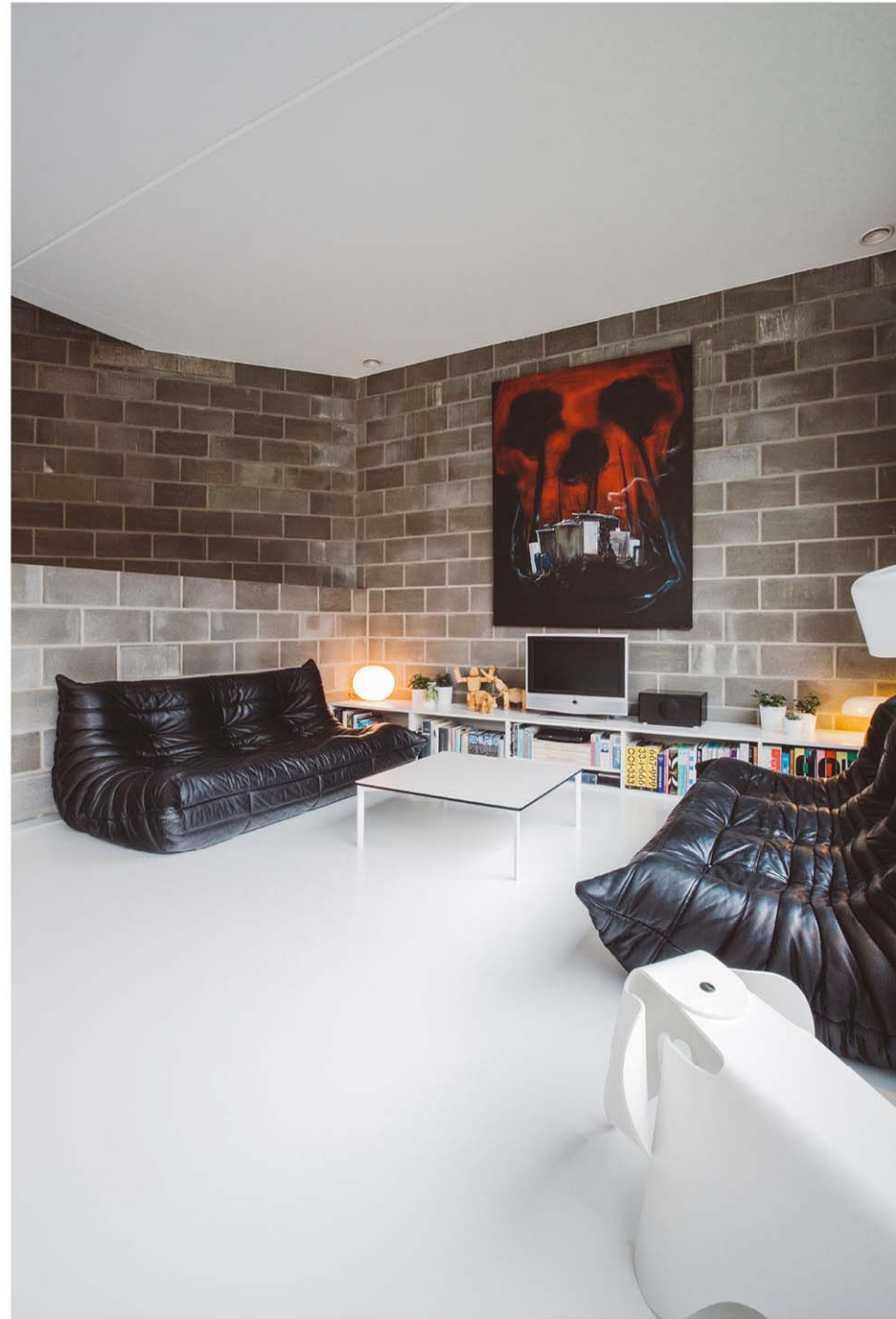
Om te beginnen is het aantal verloren vierkante meters beperkt, net als de lopende meters leidingen en kanalen van de technische uitrusting dankzij de slimme plaatsing van de ruimtes ten opzichte van elkaar. De technieken zijn eenvoudig en bevattelijk, en ondergeschikt aan de woonbeleving. De afwerkingskosten hebben we beperkt gehouden doordat ruwbouw meteen ook afbouw is. In samenspraak met de bouwheer vroegen we alle offertes aan voor aanvang van de werken. Dat gaf ons een volledig zicht op de uiteindelijke kostprijs. Veel ruimte om achteraf nog te wijzigen was er toch niet omdat we van bij de aanvang van de ruwbouwwerken rekening dienden te houden met de integratie van technieken. Tijdens de werken zijn we hier niet meer van afgeweken. Dat vergt planning en discipline, maar komt de bouwtijd ten goede.

Niveau 0

Niveau 1

HOE HEBBEN DE BEWONERS HET PROCES EN HET RESULTAAT ERVAREN?

Door creatief om te gaan met de beperkingen van het bouwterrein zijn minpunten als oriëntatie, niveauverschillen en vorm van het perceel omgebogen naar een meerwaarde. De woning is op maat gemaakt, op het vlak van zowel budget als uitstraling, en daar genieten de eigenaars dagelijks van. Ze durfden keuzes te maken die indruisen tegen de algemeen aanvaarde standaarden wat betreft materiaalgebruik en indeling, en gingen daar volledig voor onder het motto: *'Choose your love and love your choice.'* Hun enthousiasme vanaf het prille begin van het bouwproces tot nu zal ons altijd bijblijven.

